

12.09.2011

Kj/3

§ 786

Uudenmaan liiton toimielinten edustuksellisuuden parantaminen

HEL 2011-001050 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus pitää myönteisenä, että Uudenmaan liiton maakuntahallitus kartoittaa jäsenkuntien näkemyksiä perussopimuksen uudistamisprosessin aikana. Kuntayhtymän kehittämisen tulee tapahtua tiiviissä yhteistyössä sen jäsenkuntien kanssa.

Uudenmaan liiton 1,5 miljoonan asukkaan maakunnassa jäsenkuntien asukasmäärissä on poikkeuksellisen suuria eroja. Itä-Uudenmaan kuntien liittyttyä tämän vuoden alusta alkaen Uudenmaan liittoon hyväksyttiin jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi välttämättömät siirtymäkauden muutokset perussopimukseen. Kaupunginhallitus pitää Uudenmaan liiton toimielinten edustuksellisuuden parantamista ja toimielinten kokoonpanon sovittamista vastaamaan jäsenkuntien väestömäärää välttämättömänä ja asukkaiden yhdenvertaisuuden näkökulmasta tärkeänä tavoitteena.

Helsingin kaupungin näkökulmasta keskeistä tulevassa uudistuksessa on äänivaltakaton poistaminen. Kaupunginhallitus katsoo, että ne syyt, joiden takia äänivaltaleikkuri on liiton perussopimukseen aikanaan sisällytetty, ovat poistuneet. Ottaen huomioon kuntalain asettamat puitteet toimielinten kokoonpanolle kaupunginhallitus pitää perusteltuna esitystä ratkaisumalliksi, jonka mukaan

- maakuntavaltuustossa olisi valtuutettu jokaista alkavaa 25 000 kunnan jäsentä kohden
- maakuntahallituksen 14 paikkaa jaettaisiin uuden porrastuksen mukaisesti.

Liiton nykyisessä perussopimuksessa on jäsenkuntien maksuosuuksien määräytyminen leikkureineen ja tasausmenettelyineen ollut kytköksissä toimielinten edustuksellisuuteen. Jos perussopimusta muutetaan toimielinten osalta vastaamaan paremmin kuntien asukasmääriä niin voidaan pitää perusteltuna siirtyä myös maksuosuuksissa määräytymisessä asukasmäärien suhteeseen. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että periaatteellinen kytkös edustuksellisuuden ja maksuosuuksien

12.09.2011

Kj/3

suhteessa säilyy eikä siten näe estettä tältä osin perussopimuksen muuttamiselle.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö 6.5.2011
- 2 Uudenmaan liiton toimielinten... -päätöshistoria.pdf

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto
Hallintokeskus

Otteen liitteet

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättäneen antaa Uudenmaan liitolle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus pitää myönteisenä, että Uudenmaan liiton maakuntahallitus kartoittaa jäsenkuntien näkemyksiä perussopimuksen uudistamisprosessin aikana. Kuntayhtymän kehittämisen tulee tapahtua tiiviissä yhteistyössä sen jäsenkuntien kanssa.

Uudenmaan liiton 1,5 miljoonan asukkaan maakunnassa jäsenkuntien asukasmäärissä on poikkeuksellisen suuria eroja. Itä-Uudenmaan kuntien liittyttyä tämän vuoden alusta alkaen Uudenmaan liittoon hyväksyttiin jäljellä olevaksi valtuustokaudeksi välttämättömät siirtymäkauden muutokset perussopimukseen. Kaupunginhallitus pitää Uudenmaan liiton toimielinten edustuksellisuuden parantamista ja toimielinten kokoonpanon sovittamista vastaamaan jäsenkuntien väestömäärää välttämättömänä ja asukkaiden yhdenvertaisuuden näkökulmasta tärkeänä tavoitteena.

Helsingin kaupungin näkökulmasta keskeistä tulevassa uudistuksessa on äänivaltakaton poistaminen. Kaupunginhallitus katsoo, että ne syyt, joiden takia äänivaltaleikkuri on liiton perussopimukseen aikanaan sisällytetty, ovat poistuneet. Ottaen huomioon kuntalain asettamat puitteet toimielinten kokoonpanolle kaupunginhallitus pitää perusteltuna esitystä ratkaisumalliksi, jonka mukaan

- maakuntavaltuustossa olisi valtuutettu jokaista alkavaa 25 000 kunnan jäsentä kohden
- maakuntahallituksen 14 paikkaa jaettaisiin uuden porrastuksen mukaisesti.

Liiton nykyisessä perussopimuksessa on jäsenkuntien maksuosuuksien määräytyminen leikkureineen ja tasausmenettelyineen ollut kytköksissä toimielinten edustuksellisuuteen. Jos perussopimusta muutetaan toimielinten osalta vastaamaan paremmin kuntien asukasmääriä niin voidaan pitää perusteltuna siirtyä myös maksuosuuksissa määräytymisessä asukasmäärien suhteeseen. Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että periaatteellinen kytkös edustuksellisuuden ja maksuosuuksien suhteessa säilyy eikä siten näe estettä tältä osin perussopimuksen muuttamiselle.

Esittelijä

Uudenmaan liitto on pyytänyt jäsenkunnilta lausuntoa Uudenmaan liiton toimielinten edustuksellisuuden parantamisesta 31.8.2011 mennessä. Lausunnoille on saatu lisäaikaa 15.9.2011 saakka.

Uudenmaan liitossa on valmisteltu liiton toimielinten, maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen edustuksellisuuden parantamista suhteessa jäsenkuntien asukasmääriin. Samaan aikaan on valmisteltu muutosta jäsenkuntien maksuosuuksien määräytymisperusteissa. Uudenmaan liitto ilmoittaa, että saadut lausunnot otetaan huomioon valmisteltaessa varsinaista perussopimuksen muutosehdotusta, joka on tarkoitus tuoda maakuntahallituksen käsittelyyn syksyn 2011 aikana. Jos maakuntahallitus esittää sopimuksen muuttamista, se toimitetaan Uudenmaan liiton jäsenkuntiin hyväksymistä varten. Uusi perussopimus tulisi voimaan seuraavien kuntavaalien jälkeen 1.1.2013 alkaen. Uudenmaan liiton lausuntopyyntö on liitteenä 1.

Uudenmaan liiton esityksestä on pyydetty talous- ja suunnittelukeskuksen (1.6.2011) ja hallintokeskuksen oikeuspalvelujen (27.5.2011) lausunnot. Päätösehdotus perustuu saatuihin lausuntoihin.

Maakuntahallituksen 19.4.2011 lausunnoille lähettämän muutosesityksen jälkeen Uudenmaan liiton maakuntavaltuustossa olisi valtuutettu jokaista alkavaa 25 000 kunnan asukasta kohden. Näin maakuntavaltuustossa olisi 78 jäsentä, joista 24 olisi helsinkiläisiä. Helsinkiläisten ääniosuus maakuntavaltuustossa olisi 31 %. Vastaavasti maakuntahallituksessa käytettäisiin asukaslukuun perustuvaa porrastusta siten, että maakuntahallituksen 14 paikkaa jaetaan uudella 100 000 asukkaan porrastuksella. Näin

12.09.2011

Kj/3

maakuntahallituksen jäsenistä viisi olisi helsinkiläisiä, joiden ääniosuus olisi 36 %.

Helsingin väestöosuus nykyisen Uudenmaan liiton toimialueella on noin 38 prosenttia. Helsingin maksuosuutta ja äänivalta on vanhoissa perussopimuksissa rajoitettu 31 prosenttiin. Maakuntien yhdistymisen myötä ja metropolialueen asukasmäärän jatkaessa kasvua liiton hallinnossa on uusia edustuksellisuushaasteita, joita esitetyillä keinoilla pyritään ratkaisemaan. Maakuntahallituksen muutosesitys toimielinten edustuksellisuuden parantamiseksi poistaisi Helsingin äänivaltakaton, mutta samalla poistuisi myös tasausmenettely. Tämä tarkoittaa vuoden 2011 luvuilla laskettuna 565 474 euron (+24 %) lisämaksua Helsingille ja vastaavasti yli 10 % maksukevennyksiä muille. Kaupungin talousarviossa on varattu Uudenmaan liiton varsinaisen toiminnan maksuosuuteen 2 356 000 euroa, mikä vastaa 31 % osuutta menoista. Mikäli perussopimuksen muutosesitys etenee Uudenmaan maakuntahallituksen esittämällä tavalla, tulee vuodesta 2013 alkaen varautua talousarviossa todellisen väestöosuuden mukaiseen maksuosuuden jakautumiseen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Anja Vallittu, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36046
anja.vallittu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uudenmaan liiton lausuntopyyntö 6.5.2011
- 2 Uudenmaan liiton toimielinten... -päätöshistoria.pdf

Otteet

Ote

Uudenmaan liitto
Hallintokeskus

Otteen liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Tilinro

FI0680001200062637

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Alv.nro

FI02012566